

Az ismeretkör: Német nemzetiségi kultúrtörténet

Kredittartománya 9 kredit

Tantárgyai: 1)Nemzetiségi irodalom

2)Gyermekirodalom / nemzetiségi gyermekirodalom 1.

3)Gyermekirodalom / nemzetiségi gyermekirodalom 2. .

Tantárgy neve: Gyermekirodalom /Nemzetiségi gyermekirodalom 1. ÓP szak Neptunkód: BNOVOP2021, BLOVOP2021	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40% elmélet – 60 % gyakorlat	
A tanóra típusa: ea. / szem. és óraszám: 2 gy/hét, 30 óra az adott félévben, Nyelve: Deutsch/német Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők <ul style="list-style-type: none">- PPT-Präsentationen - Theorie- Vorträge über die einzelnen Gattungen der Kinderliteratur (Reime, Märchen, Erzählungen usw.)- Hörbuch mit Werken ungarndeutscher Autoren (Kinderreime)- Sammlung ungarndeutscher Werke – Raum Szent Erzsébet	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy/Seminarnote Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok <ul style="list-style-type: none">- Sammeln von Reimen; Dramatisieren von Märchen; Referate über Autoren und ihre Werke – mit Aufgaben, Rätseln (zusammengestellt von den Studierenden)	
A tantárgy tantervi helye: 4. Semester	
Előtanulmányi feltételek: nincs/keine	
Tantárgyleírás:	
Die Studierenden sollen die Kinderliteratur der Ungarndeutschen kennen lernen, Bekanntschaft mit einigen Autoren und deren Werken machen. <ul style="list-style-type: none">- Ungarndeutsche Kinderliteratur nach 1945 im Allgemeinen, Kinderanthologie Igele-Bigele- frühere Werke (Josef Mikonya, Klaus Klotz, Erika Áts u.a.)<ul style="list-style-type: none">- spätere Vertreter: Josef Michaelis, Valéria Koch, , Klara Burghardt u.a.- Gegenwart der ungarndt-en Kinderliteratur: Christina Arnold, Stefan Valentin, Angela Korb u. a. Kompetenciák: Die Studierenden sollen den gelesenen Text verstehen, Zusammenhänge entdecken und aufgrund der literarischen Texte eine eigene Meinung bilden können (sowohl mündlich als auch schriftlich). Sie sollen sich unterschiedliche Reim-Arten, Kinderlieder und -spiele aneignen – mit Rhythmus und Melodie zusammen. Volks- und Kunstmärchen (z.B. von J. Michaelis, Chr. Arnold) Dramatisieren und vortragen/vorführen können (mit Zeichnungen, Puppen); sie sollen zu den Feiern und Festen im KiGa selbstständig ein kurzes Programm zusammenstellen können. A kurzus során érintjük a fentiekén túl a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. Kiemelt témakörünk még a digitális írástudás fogalma, azaz az információs-műveltség és a kommunikációs technológiák hatékony használata. Az információhoz való hozzáférés, annak kritikus és kompetens értékelése, pontos, kreatív felhasználása az elérendő cél.	

Kötelező és ajánlott irodalom:

- BECHTEL, Helmut Herman – SZENDI, Zoltán: Tradition und Modernität in der ungarndeutschen Literatur <http://udpi.hu/lehrbuch/index.php/die-ungarndeutsche-literatur>
- Ungarndeutsche Literatur – Textsammlung: <http://udpi.hu/hu/tamop/ungarndeutsche-literatur-textsammlung>
- Monika Jäger-Manz Deutschförderung durch literarische Werke im Kindesalter; Eigenverlag (2015) ISBN 978-963-12-2686-7
- Igele-Bigele, Ungarndeutsche Kinderanthologie; Tankönyvkiadó 1980; ISBN 963 17 4490 6
- Daczi-Klein-Zrínyi: Lies mit, denk mit! – Ungarndeutsche Autoren im Unterricht; Grimm Kiadó, Szeged; ISBN 963 440 740 4
- Hoppe, hoppe Reiter – Pécs 2008; ISBN 978-963-06-4196-8

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség szakterületén, és ismeri a 3-7 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és -fejlesztési stratégiákat.
- Tisztában van saját nemzetiségi nyelvi modell szerepével, a nemzetiségi nevelési, fejlesztési célok, tartalmak, folyamatok összefüggéseivel.
- Tisztában van a 3-7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi óvodapedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, a nemzetiségi pedagógus szakmai, etikai és jogi szabályait, normáit.
- Tisztában van a nemzetiségi óvodai nevelés területén végzett tevékenysége társadalmi jelentőségével, felelősségével, kompetenciája lehetőségeivel és korlátaival.
- Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- A 3-7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.
- A 3-7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- A nemzetiségi tartalmakhoz illeszkedő támogató tanulási környezetet teremt, fejlesztési eljárásokat választ ki, törekszik az életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Népszerű, nemzetiségi tartalmak közvetítésére alkalmazni tudja a tartalmak 3-7 éves korban történő elsajátíttatásának korszerű módszertani lehetőségeit.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Szakmai műveltségét elmélyíti, nemzetiségi nyelven önállóan szakirodalmat dolgoz fel, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani területen önmagát fejleszti.
- Saját nemzetiségi pedagógiai tevékenysége hatását felméri és kritikusan elemzi, értékeli, szükség esetén korrigál.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutató, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvtadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszarmaztatása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.
- Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanulásmódszerek, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
- Aktivitását a nemzetiségi közösségi célok érdekében mozgósítja, elfogadja az értékek sokszínűségét,

kész részt vállalni a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben, nyitott a tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

- Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan képviseli nemzetisége kultúráját, tudományosan és módszertanilag megalapozott nemzetiségi pedagógusi szerepét, nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Felelősséget vállal nemzetiségi kultúrák közvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3–7 éves korú gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.
- Szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért és az intézmény regionális, országos szakmai hálózatokhoz való kapcsolódásáért.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: Bárkányi Judit, szakmódszertant oktató tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató: